

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на роуі вулиці Прічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

3 НОВИМ РОКОМ.

Ще раз — 1928 раз переставлено цифру в календарному літочисленню. 1927 рік відійшов вже в нірвану за своїми попередниками; лишивши за собою тільки гіркий спомин.

Принято з новим роком бажати нового щастя. І не тільки бажати, але й вірити, що воно з новим роком повинно прийти. Але що таке щастя? Звідки воно може прийти і як воно може зробити щасливим чоловіка тоді, коли він бачить довкола себе нещастя других? Чи може воно бути щастям, коли воно збудоване на нещастю других?

Як для кого. Щастя таке-ж абстрактне поняття, як і новий рік. Є люди, які власне щастя будують на кістках і крові десятків і соток тисяч таких-же самих двоногих створін, які цей свій добробут, побудований на нещастю других, уважають щастям. Є люди, що гниють в тюрмах, йдуть на каторги, на муки, на смерть за нещасливих і уважають це щастям. Щастя поділяне так само на класи, як і люди.

Немає вже 1927 року. Нині вже всюди є тільки 1928 рік. 1927 рік вмер.

Сумувати нам за ним не приходиться. Дякувати йому за добрі діла — також не варто, бо не для нас вони були. Рахуючи би йому виставити за кривди людські, за муки, за кров поневоленої класи, але вмерші рахунків не виплачують. Наслідок його — така-ж нещасна, глухоніма дитина, як і її попередник.

Але підряхують жертв, що впади протягом 1927 року в боротьбі з визиском і насильством — варто-б зробити. Чи є на землі хтось, що міг би зібрати й підряхувати всі жертви класової боротьби, жертви колоніальних та горожанських війн, що їх пожеж молодого світового імперіалізму? Жертв самого многострадального китайського народу годі підряхувати. Говорячи звичайною людською мовою — то й рік тут ні причому. Рік — це лише період, чи вимір часу. Скінчився цей період, люди і починають підряховувати: одні — скільки вони в тому періоді здобули зисків, а другі — скільки тяжких втрат понесли вони в цьому періоді.

Найтяжчі втрати поніс в 1927 році китайський народ. Великі й болочні рани перетерпів він, тимбільш болочні, що ножа в спину встромив йому той, хто передше прикривався визвольними кличима, хто вів його на боротьбу за волю.

І нема тепер в Китаю волі. Є тільки тяжкі жертви, є болочні рани. Чи загубити ці рани 1928 рік? Ми не є пророками, щоб-таке казати, але ми знаємо, що скорше, чи пізніше поневолений китайський народ відплатиться за ці рани одною мірою, як своїм та чужим визискувачам, так і зрадникам.

Та не лише в Китаю бородася робітнича клася в 1927 році. Бородася вона і в інших країнах, хоч дещо у відмінній формі. Австрійське робітництво дорого заплатило 1927 рокові свою даянну за те, що вийшло на барикади проти несправедливого класового суду.

Англіське робітництво понесло в 1927 році втрати (після програма майнерського страйку в 1926 році) тим, що його кодись революційні лідери, потім половинчасті, стали нарешті явними угодовцями й продажними слугами капіталу. Саме на закінчення 1927 року пішли вони разом на конференцію до капіталістів, щоб коштом власних користей та особистого комфорту запродати їм робітничу класу.

Французький класово-капіталістичний суд вирвав в 1927 р. з робітничих рідів їх найкращих представників і запакував їх на довголітню в'язницю. В Німеччині й зараз велика криза в тяжкій промисловості, в наслідок чого сотки тисяч робітників викинено на вулиці. Цю безробітну масу, що мучиться в тисках досвісового плану, передав старий рік новому без ніякої опіки й без средств до життя.

Американське робітництво також понесло великі втрати. Кілька попередніх років були свідками провокаційного "фрейм-ау" на Сакка й Ванзеті, свідками боротьби за їх визвіль, але 1927 р., як вірний слугака американських капіталістів, замордував цих дві невинних жертви американської піккетерівщини.

Гляньмо ми в Польщу та в нашу нещасну Західну Україну. Нанерододні своєї смерті 1927 рік сказав своє останнє слово в справі засуджених в 1926 році на волюдимирській процесі українських селян. Страшне це слово. Він ним потвердивширок попереднього шляхетського суду, він сказав, що сотка осіб має гинти в шляхетській тюрмі довгі роки, а кількох з них — до самої смерті. А всі разом мають вони сидіти тисячу років. Не маємо ми ще вістки, що зробив старий рік з тими своїми мучениками, яких розправа відбулася перед шляхетським судом в Луцьку на Волині.

Ні, не маємо ми за що дякувати старому рокові, коли додати до всіх його "злочинів" страшно повнів на Підкарпатті та заодіські поступки польської поліції з Селянсько-Робітничим Комітетом у Львові.

Переступимо ми поріг не від старого року до нового, але від старого світу до нового. Є це справжній поріг з капіталістичного світу в соціалістичний, у світ, в яким збудовується трітій основні під нове безкласове суспільство — в Соціалістичний Союз.

В цій робітничо-селянській країні 1927 рік був запрошений на службу працюючим. Там робітництво й селянство в 1927 році величаво відсвяткувало десяти роковини своєї перемоги і вступило на справжній шлях соціалістичного будівництва.

Там працюючи в 1927 році вже не відбудували, але закладали нові великі фабрики й заводи, нові школи, театри, культурні інституції. Там під прапор трудящих стали найкра-

щі вчені сили й разом будують добробут для тих, яких глоблено попередні десятиліття й сотки років. Там з новим роком працюючі заводять сімгодинний день праці й нові великі реформи.

Старався 1927 рік пошкодити мирному будівництву Радянського Союзу й його комуністичній партії, завертвівши голови деяким бубящим лідерам Жовтневої Революції. Але 15 з'їзд Всесоюзної Комуністичної Партії — зібравшись в останньому місяці старого року, одностайно висвернув розкольників із своїх рядів, а на їх місце поклав в ряді партії 75 тисяч нових робітників від варстату і ще міцнішою вступила компартия в новий рік.

Рік — це лише вимір часу і служить він сильному, служить тому, в кого в руках влада, в кого економічне керівництво, хто є власником на всі засоби продукції.

В капіталістичних країнах приватна власність на всі засоби продукції в приватних руках, в руках одиниць. Тому вони панують країни, панують мільйони робітників і фермерів. В Радянському Союзі нема вже поміщиків, нема фабрикантів. Там земля і фабрики належать тим, хто в них працює. Там все знаціонілізоване, все належить до держави. Там вся влада в руках працюючих. Коли там ще за цей короткий час існування робітничо-селянської влади не встановлено соціалізму в повним значінню того слова, то за те-ж там покладено вже міцні підвалини під нове безкласове суспільство й кожний новий рік там приносить працюючим нові здобутки.

Нам в капіталістичних країнах старий рік долишив старе наслідство визиску й насильства. Злучім-же краще свої сили в новому році, щоб великою армією працюючих стати до боротьби за повалення старого ладу визиску й насильства, а за встановлення нового ладу, в якому господарями були-б ті, які своїми мозолями творять все, а не мають нічого. А тоді ми заставимо кожний рік служити працюючій класі.

ЗАЯВА ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ НА ЗАХ. УКРАЇНІ

До Центрального Комітету Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні. Спілку декілька запитань про положення в Галичині, а також про те, як мається справа з зібраними фондами і чи інші Комітет підтримує кроки для того, щоб ці гроші, які склали українські робітники й фермери в Канаді, не попали в руки польсько-шляхетської поліції.

Щоб не відіслувати кожному з поодиноків, бо наш Комітет не має для цього спеціально оплачуваних людей — ми на цьому місці заявляємо: Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені не нині, але ще два місяці тому назад, коли ухвалили вислати до Галичини свого представника, подбав про те, щоб ані один цент з тих грошей, які склали на його руки українські робітники й фермери, не попал в руки польсько-шляхетської поліції. Знаючи владу цієї відомої в цілому світі поліції, Комітет вчасно подбав про те, щоб вислати до Галичини свого представника, якому довірив завідування розподілом допомоги. Як лише прийшло телеграфічне повідомлення про розв'язання Головного Робітничо-Селянського Комітету Допомоги Жертвам Повені у Львові, наш Комітет дав розпорядження банкові, через який він послав гроші, щоб останні вислали суми були виплачені в Галичині тільки на руки представника нашого Комітету. Від тоді маємо вже повідомлення, що гроші, вислали нашим Комітетом, пішли на призначену ціль.

Одночасно Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені протестує проти неучаючого насильства польської поліції, проти розв'язання львівського Головного Робітничо-Селянського Комітету Допомоги Жертвам Повені, проти арештування його провідників та ключе всі українські й інші робітничо-фармерські організації в Канаді підляти в день 8. січня 1928 року свій голос протесту проти цього насильства польської шляхти над потерпілим населенням Підкарпаття.

Товариші Робітники й Фермери! Складіайте в день 8. січня 1928 року масові віча, ухвалюйте на них, або-ж і на конкурентнігах резолюції протесту, і посилайте їх на ті адреси, які Вам подав Комітет. Які організації інструкцій і резолюцій в цій справі не отримали, то просимо негайно написати за ними до Нашого Комітету.

Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні.

ПЕРЕД ДЕВ'ЯТИМ З'ЇЗДОМ ТУРФДІМ.

"Ми — люди білі і люди некультурні. Але це не біда. Аби тільки була у нас свідомість того, що нам треба вчитися. Аби тільки була озуточка вчитися. Аби тільки було розуміння того, що робітничий і селянський наука потрібна тепер не для принесення "користі" і зисків поміщикам та капіталістам, але щоб поліпшити своє життя".

Таке сказав великий вчитель і провідник працюючих — Ленін. Читаеш ці слова й здається, що вони сказані якраз на адресу наших організацій.

Вони сказані на адресу працюючих Радянського Союзу, але великі провідники працюючих завжди говорили й писали так, що їх слова, в однаковій мірі можна прикласти до поневоленої класи і народів всіх країн. Бо до всіх справ, про які ці великі люди говорили, вони підходили із задоволення працюючих всіх країн.

Справді-ж бо: "ми люди білі і люди некультурні". Але чи є у нас бажання вчитися? Так, є. Аплікації, що наспівують на В.О.К. від кандидатів, потверджують це. Є вже в нашій організації такі члени, що такі справді хочуть вчитися. От коли-б це тільки побільшити у нас між членством свідомість в тім напрямі, що всі ми повинні допомогти тим, які хочуть вчитися. Цим разом треба допомогти відкрити й втримати Вищий Освітній Курс, а на з'їзді добре поговорити над

ся; чому і як творити свою пролетарську культуру, мистецтво і т. ин.

Тимчасом з тою школою у нас є ще одна дуже важка і тяжкі трохи задана справа — це справа дову, що на ній тяжити.

Чому ця справа задана? Може дехто з членства наших організацій цього не знає, може дехто знав та забув, то ми тут кількома словами пригадаємо. Причин задання є кілька. Ми починали будувати будинку друкарні-школи на весні. Перший мітинг в цій справі відбувся десь при кінці квітня 1926 року. Зараз-же після цього прийшла травнева кампанія допомоги робітничо-фармерській пресі. Літом годі було повести кампанію збирання жертв, бо, як відомо, літом організації слабо функціонують. Відклали ми справу на осінь, але в осени, як і завжди, першою була листопадова кампанія. Після одної кампанії треба було дати організації змогу подумати про свої власні місцеві справи і так дотягнути до Восьмого З'їзду ТУРФДім. На цей з'їзд прийшла актуальна справа будови Укр. Роб. Дому в Торонто. Потім травень, потім літо, потім і страшна повень в Галичині: вся енергія на фронт допомоги й жертвам, там знову листопад і нарешті ми вже на передодні Дев'ятого З'їзду ТУРФДім.

Правда, що так було, товариші? Додайте до цього ще, хоч невеличку, але все-ж таки кампанію, на Вищий Освітній Курс.

А довг як повис на будинку друкарні-школи у Вінніпегу від початку будови, так і висить. Еге-ж, коли-б до він тяжив на будинку — те ще було-б пішбиди. Мур його втримав би

Але він тяжить на наших плечах. Він гне нас до низу й каже — "плати". Певно нашим організаціям поза Вінніпегом трохи дивно, що у Вінніпегу вже більше як рік тому побудовано будинок поверх 40 тисяч доларів вартості й досі Ц.В.К. не звертався ще до загалу членства й до всего українського робітництва й фермерства в Канаді за допомогою, щоб цей довг сплатити.

Ми вже вище вказали на причини, чому Ц.В.К. не розпочинав кампанію — бо не мав де з тою кампанією впахтис, так багато їх всяких було.

Так в який-же спосіб він сплачує довг? В тому то й річ, що він його майже не сплачує, хоч довжні ноти від товаришів з різних місцевостей має перед собою на кожному засіданні. Діло в тому, що Ц.В.К. довг на цей будинок за тугув у товаришів, членів наших організацій. І до цього часу затягає. Бо коли треба сплатити один йот, то Ц.В.К. позичає на него гроші в другогото товариша. Старається всіма силами латати так, щоб і довг товаришам сплачувати і в компанії моргеджу не брати. Але довг так робити не можна. Приходить час, коли наші організації, все українське робітництво та фермерство Канади одним могутнім рухом повинно очистити довг з будинку друкарні-школи у Вінніпегу.

І, розуміється, перше слово в цій справі належить сказати Дев'ятому З'їздові ТУРФДім. Бо навіть доти, доки ми не злексимо хоч на половину довгу з будинку друкарні-школи у нашому центрі, доти домагає від них кожного місяця звітів: кілька відбулося лекцій, масових зібрань, спільних читань, дебат, товариських дискусій, що читано, про що дискутувано, на які теми виголошувано лекції, хто їх виголошував і т. д. Лише таким способом можна буде заставити широке членство наших організацій до освіти. Для таких місцевих звітів про освітню працю у відділах повинні бути друковані форми, а дїстаючи такі звіти кожного місяця від всіх відділів, Центральный Освітньо-Організаційний Комітет повинен друкувати об'їзники й розсилати їх по всіх відділах. В такий спосіб ми всі будемо знати, яка освітня праця провадиться в наших організаціях.

Освіти нам дуже потрібно. Потрібно її для нових членів, для неактивних членів, потрібно її також для активних та передових членів і членкинь інших організацій.

Лише при помочи знання ми зможемо побороти байдужність в наших організаціях, лише при помочи знання ми зможемо використати старі пережитки — задрість, яка ще має місце між нами.

М. С.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА — ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Український Червоний Хрест подає такі відомості про акцію допомоги жертвам повені. Досі до листопада від різних організацій та установ надійшло 40,000 карб. Є відомості про те, що ціла низка райвиконкомів, окривконкомів та місцевих організацій приділять певні суми на цю мету. Гайворонська сільрада перевела на селі добровільний забір. Артемівський окривконком призначив 3,000 карб., Криворізький 1,000 карб., Вукоспілка 5,000, Укр. сільцукр 5,000.

Український Червоний Хрест організує газетний день, де буде висвітлюватися становище Зах. України. Предбачається збільшити на 1 копіюку вартість газет та трамвайних квитків на протязі дня. Так трудящі Радянської України несуть допомогу своїм потерпілим від повені братам.

Свій останній фільм "Звенигора", що його за сценарієм М. Йогансена та Ю. Юртика ставив режисер Довженко, ВУФКУ надіслав до Берліна й Парижа. Найближчим часом відбудеться громадський перегляд "Звенигори" в Москві.

пку, або ролю, то інші по тій самій "професії" злосні. Замість того, щоб ми повинні тишнитися своїми здобутками, ми злоснімося, як діти. Коли передовому товаришеві, чи товариші зверне увагу інший передовий товариш, навіть по ширості, то той, чи та зараз шукає собі якоїсь приклички, щоб-б "німститися" за те, що звернено йому увагу. Це дуже поганний примір для молодих членів, для тих, що є мало-активними.

Отже бачимо, що у нас багато "тріхів" між членами. Це може направити лише одна освіта, лише знання. І моя пропозиція до наших обох з'їздів буде така: перевести добре обговорені методи провадження освіти серед нашого членства й віддати цю справу в руки центральних тіл до виконання їх. Центральный Комітет повинні створити широкий спільний організаційно-освітній комітет, який повинен керувати, всею організаційно-освітню працю. Такий комітет існує і зараз, але його робота обмежувалася до цієї пори лише на тім, що він дав розпорядження оформувати по відділах освітньо-організаційні комітети. Такі комітети оформовано по всіх відділах і на тім скінчилися всі праця. А тепер треба зробити так, щоби цей будучий освітньо-організаційний комітет при Ц.В.К. ТУРФДім й Г.З. Р.З.Т., керував цю працю по всіх відділах. Треба, щоби головний освітньо-організаційний комітет мав спис всіх освітньо-організаційних комітетів від всіх відділів, давав їм інструкції, що вони мають робити і як, та домагався від них кожного місяця звітів: кілька відбулося лекцій, масових зібрань, спільних читань, дебат, товариських дискусій, що читано, про що дискутувано, на які теми виголошувано лекції, хто їх виголошував і т. д. Лише таким способом можна буде заставити широке членство наших організацій до освіти. Для таких місцевих звітів про освітню працю у відділах повинні бути друковані форми, а дїстаючи такі звіти кожного місяця від всіх відділів, Центральный Освітньо-Організаційний Комітет повинен друкувати об'їзники й розсилати їх по всіх відділах. В такий спосіб ми всі будемо знати, яка освітня праця провадиться в наших організаціях.

Освіти нам дуже потрібно. Потрібно її для нових членів, для неактивних членів, потрібно її також для активних та передових членів і членкинь інших організацій.

Лише при помочи знання ми зможемо побороти байдужність в наших організаціях, лише при помочи знання ми зможемо використати старі пережитки — задрість, яка ще має місце між нами.

М. С.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА — ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Український Червоний Хрест подає такі відомості про акцію допомоги жертвам повені. Досі до листопада від різних організацій та установ надійшло 40,000 карб. Є відомості про те, що ціла низка райвиконкомів, окривконкомів та місцевих організацій приділять певні суми на цю мету. Гайворонська сільрада перевела на селі добровільний забір. Артемівський окривконком призначив 3,000 карб., Криворізький 1,000 карб., Вукоспілка 5,000, Укр. сільцукр 5,000.

Український Червоний Хрест організує газетний день, де буде висвітлюватися становище Зах. України. Предбачається збільшити на 1 копіюку вартість газет та трамвайних квитків на протязі дня. Так трудящі Радянської України несуть допомогу своїм потерпілим від повені братам.

Свій останній фільм "Звенигора", що його за сценарієм М. Йогансена та Ю. Юртика ставив режисер Довженко, ВУФКУ надіслав до Берліна й Парижа. Найближчим часом відбудеться громадський перегляд "Звенигори" в Москві.